

Asia: VN/11483/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansallisessa tieliikenteen uusien polttoaineiden jakeluinfraohjelmaluonnoksessa tarkastellaan liikennesähkön, -metaanin ja -vedyn jakeluinfran sekä näitä käyttövoimia hyödyntävän ajoneuvokannan nykytilaa. Lisäksi luonnoksessa esitetään tarvittavat toimet jakeluinfran parantamiseksi. Ohjelma ulottuisi vuoteen 2035.

Jakeluinfraohjelman tarkoitus on edistää liikenteen vihreää siirtymää. Jotta kotitaloudet ja yritykset ympäri Suomen voivat siirtyä uusiin käyttövoimiin, tarvitaan koko maan kattava ja sujuvasti käytettävissä oleva jakeluverkko.

Suomessa tarvitaan laaja valikoima erilaisia käyttövoimia, ja ohjelmaluonnos onnistuu esittämään kattavasti kokonaisuuden, jossa erilaiset käyttövoimat täydentävät toinen toisiaan. Tekninen kehitys on nopeaa, ja jotta uudet teknologiat ja käyttövoimat olisivat sujuvasti käyttöönotettavissa Suomessa, tulee tilannekuvan kehittymistä seurata aktiivisesti. Käyttövoimien ja jakeluinfran tavoitteiden ja kehittymisen tarkastelu osana kansallista liikennejärjestelmäsuunnittelua luo kehitykselle pitkäjänteisyyttä ja selkeyttä. Samaan tapaan maakunnallisesti jakeluinfran kehittymistä on järkevää seurata ja yleispiirteisellä tasolla edistää osana maakunnallista liikennejärjestelmätyötä. On myös tärkeää tarkastella erilaisten strategioiden muodostamaa kokonaisuutta ja kytkeytyminen muihin strategioihin onkin tuotu esiin ohjelmaluonnoksessa.

Keski-Suomen liitto näkee kuitenkin, että tarkemman maankäytön suunnittelun osalta maakuntakaavoitus ei yleispiirteisyytensä vuoksi ole oikea väline ohjata jakeluinfran sijoittumista. Jakeluinfraa kokeva tarkempi suunnittelu tulee tehdä osana kuntien yleis- ja asemakaavoitusta. Myös sujuvat kaavoitus- ja lupamenettelyt ovat edellytys jakeluinfran kehittymiselle.

Maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelussa tulee ottaa huomioon liikenteen ilmastotavoitteet ja ympäristövaikutukset kokonaisuudessaan. Mahdollisuuksien mukaan jakeluinfra tulisi kytkeä luontevaksi osaksi olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta huomioiden raskaan ja kevyen liikenteen erilaiset tarpeet. Infran yhteiskäyttömahdollisuutta (soveltuva sekä kevyelle että raskaalle kalustolle) on pidettävä ensisijaisena vaihtoehtona.

Yksi Keski-Suomen kasvun kärjistä on bio- ja kiertotalous. Biokaasu soveltuu sekä yksityisautoilun, joukkoliikenteen että tavaraliikenteen käyttövoimaksi. Biokaasun pienimuotoisesta valmistuksesta voidaan myös saada liiketoimintaa maaseutualueille. Tulevaisuudessa suurin biokaasun tuotantopotentiaali on lannassa ja maatalouden sivuvirroissa, joita toistaiseksi hyödynnetään ainoastaan vähäisiä määriä. On tärkeää pitää biokaasu osana käyttövoimavalikoimaa myös tulevaisuudessa mm. huoltovarmuuden näkökulmasta.

Ohjelmaluonnoksessa on tunnistettu tavoitteena jakeluinfran riittävyys ja kattavuus. Jotta julkista jakeluinfraa kehittyä kaikkialle Suomeen, myös harvemmin liikennöidyille alueille, jonne infraa ei markkinaehtoisesti synny, tarkastellaan muita kuin liikenteen infratuen keinoja (tuet, lainsäädäntö, mahdolliset muut keinot) julkisen infran rakentumiseksi. Sähköautokannan kasvettua tarkastellaan mahdollisuuksia kohdentaa liikenteen infratukea myös sinne, jossa ei tällä hetkellä ole edellytyksiä infran syntymiselle edes infratuen turvin. Keski-Suomen liitto näkee, että jakeluinfran kehittämisessä alueellinen kattavuus on tärkeää.

Jakeluinfran ennakoivassa ja markkinaehtoisessa kehittämisessä haasteena on hetkellinen kysynnän puute, jonka lisääntyminen vaatii myös toimivaa jakeluinfraa. Vähäpäästöisen ajoneuvokannan nopea yleistymisen edellyttää, että saatavilla on sopivia käyttövoimia, niihin sopivaa kalustoa ja riittävän laaja jakeluverkosto. Vähäpäästöisten käyttövoimien edistäminen riippuu pitkälti valtakunnan ja EU:n tasolla tehtävistä lainsäädännöllisistä, verotuksellisista ja eri käyttövoimien tukemiseksi tehtävistä linjauksista.

Käyttövoimien kehittymisen myötä syntyvät uudet osaamistarpeet on tunnistettu ohjelmaluonnoksessa. Osaamistarpeet realisoituvat hyvin lyhyelläkin aikavälillä, ja on tärkeää huomioida muutokset niin täydennys- kuin tutkintokoulutuksessa.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Toimisto

Kunttu Hanna
Keski-Suomen liitto